

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ INSTYTUCJI KULTURY ARS CAMERALIS SILESIAE SUPERIORIS ZA ROK 2021

1. XXX EDYCJA FESTIWALU ARS CAMERALIS

2021 był kolejnym rokiem trudnej, pandemicznej sytuacji. Od dwóch lat świat żyje w niepokoju przed tym, co przyniesie przyszłość, jak będzie wyglądać nasze życie. Trzeba przyznać, że dzięki Festiwalowi Ars Cameralis, który odbył się w dniach 5–26 listopada, udało się przełamać tę pandemiczną niemoc choć na moment. Dzięki wydarzeniom jubileuszowej edycji Festiwalu listopad na Górnym Śląsku był miesiącem magicznym, pełnym kulturalnych uniesień i wzruszeń.

Trzydziesta już edycja Festiwalu Ars Cameralis przebiegała pod hasłem „Kosmos”. Jak mówił Marek Zieliński, dyrektor Instytucji Kultury Ars Cameralis i zarazem dyrektor artystyczny Festiwalu, nie chodziło o fizyczny wymiar kosmosu, ale bardziej o jego filozoficzne konotacje. Patrząc w bezmiar kosmosu, dostrzegamy bowiem jedynie te kilka procent, o których cokolwiek wiemy. Pojawia się więc pytanie: jak wygląda te pozostałe ponad dziewięćdziesiąt procent kosmosu? W odpowiedzi otrzymujemy jedynie szumy, rozbłyski, domysły, dźwięki. Ludzkość jest małą sceną, a kosmos audytorium.

Po raz drugi pandemiczne obostrzenia przyniosły zmiany w formule Festiwalu. W 2021 roku Festiwal odbył się zarówno online poprzez stronę internetową i portal YouTube, jak i stacjonarnie – dzięki uprzejmości Teatru Śląskiego im. St. Wyspiańskiego w Katowicach większość festiwalowych spotkań i koncertów mogła odbyć się na Scenie w Malarni. Dodatkowo, dwie festiwalowe wystawy odbyły się w Pałacu Schoena – Muzeum w Sosnowcu oraz w Galerii ASP w Katowicach Rondo Sztuki, a jedna instalacja w przestrzeni miejskiej (ul. Korfantego w Katowicach).

Podczas XXX edycji Festiwalu Ars Cameralis odbyło się 25 wydarzeń, w tym 2 wystawy, instalacja artystyczna, 9 koncertów, 4 wydarzenia w ramach projektu „Więcej światła!” oraz 7 spotkań literackich. W Festiwalu wzięli udział artyści polscy, francuscy, amerykańscy, niemieccy oraz czescy.

Tradycyjnie już Festiwal Ars Cameralis wyróżniał się identyfikacją wizualną, którą zaprojektowała Aleksandra Grunholtz / Studio Chaotyczne.

Instytucji Kultury Ars Cameralis udało się pozyskać dodatkowe środki na organizację Festiwalu. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wsparło Festiwal w ramach programu „Sztuki wizualne”.

1.1. Literatura

Literatura od dawna zajmuje ważne miejsce w programie Festiwalu Ars Cameralis, nie inaczej było w 2021 roku. W ramach Festiwalu odbyło się aż 7 wydarzeń literackich, w których wzięło udział ponad 20 osób: pisarzy i pisarek, poetów i poetek, kulturoznawców, krytyków, teoretyków literatury, tłumaczy, muzyków, a nawet tancerek. Bowiem wydarzenia literackie, jak i cały Festiwal Ars Cameralis, łączyły różne dziedziny sztuki – w programie znalazły się zarówno wykłady, dyskusje, spotkania literackie, jak i koncert czy performance literacko-muzyczny.

Należy nadmienić, że 2021 został oficjalnie ogłoszony Rokiem Stanisława Lema, w stulecie urodzin tego wybitnego pisarza, filozofa, teoretyka i wielkiego autorytetu. Całoroczne, ogólnopolskie obchody jubileuszowe były jednym z głównych impulsów dla wybrania festiwalowego hasła. Również i wydarzenia literackie krążyły wokół kosmosu i różnych okołokosmicznych zagadnień. Festiwal nie unikał też spoglądania w nowe rejony, dotąd niedostatecznie eksplorowane w ramach organizowanych wydarzeń. Dlatego 8 listopada odbyło się spotkanie „*Kosmiczna Sonda Uliczna*, czyli o ilustracji dla dzieci”, którego gościnią była znakomita ilustratorka **Joanna Rusinek**. Rozmowę na temat ilustracji książek dla dzieci, rynku wydawniczego i książek zilustrowanych przez Rusinek poprowadziła **Tatiana Audycka-Szatrawska**, krytyczka literatury dla dzieci, członkini IBBY. Dzień później mieliśmy okazję wysłuchać rozmowy „Planeta Lem”, w której wzięły udział: jedna z najważniejszych polskich poetek **Ewa Lipska** (prywatnie przyjaciółka Stanisława Lema) oraz **Agnieszka Gajewska**, autorka najnowszej biografii pisarza. Rozmowę o Lemie poprowadził krytyk literacki i wykładowca akademicki **Artur Madaliński**. 10 listopada odbyło się najprawdopodobniej najbardziej szalone wydarzenie, jeśli chodzi o literaturę. Na Scenę w Malarni wkroczyła bowiem tłumaczka z języka angielskiego **Teresa Tyszowiecka** w towarzystwie zespołu muzycznego i wykonali muzyczno-literacki performance poświęcony przetłumaczonej przez Tyszowiecką książce „*Afrykańskie korzenie UFO*” Anthony'ego Josepha. 16 listopada **Katarzyna Czczot**, specjalistka od romantyzmu i doktorka PAN wygłosiła wykład „O wpływach ciał niebieskich. Wstęp do astrologii politycznej”, którego tematem był wpływ ciał niebieskich na życie człowieka oraz astrologia, która jako dziedzina nauki została wyklęta z dyskursu akademickiego dopiero u progu nowoczesności. Dzień później, 17 listopada, festiwalową sceną zawładnęły ufoludki, upiory i inne stwory. Tego dnia odbyło się bowiem dwuczęściowe wydarzenie „*Obcy, Golem, Frankenstein, Upiór*”, które poprowadził **Artur Madaliński**. **Łukasz Kozak**, autor monografii „*Upiór. Historia naturalna*” oraz **Jakub Kornhauser**, poeta, tłumacz i specjalista od awangardy artystycznej przyglądali się naszym rodzimym strachom, które przybierają postać różnego typu potworów: wampirów, kosmitów czy upiórów. W drugiej części spotkania dj'ka i artystka muzyczna **Mala Herba** przedstawiła swoją techno-interpretację słowiańskich wierzeń i czarów. Na scenie towarzyszyła jej tancerka **Agata Sokół**. Dużym zainteresowaniem publiczności cieszył się wykład poświęcony książce „*Lewa ręka ciemności*” Ursuli K. Le Guin, który 18 listopada wygłosił **Jędrzej Burszta**, pisarz, kulturoznawca i specjalista od twórczości tej pisarki. 25 listopada krytyk i redaktor **Maciej Libich** przepisał **Małgorzatę Boryczkę**, **Igora Jarka** i **Macieja Polaka** o ich prozatorską twórczość, a dzień później **Jakub Skurtyś**, jeden z czołowych młodych krytyków poetyckich, spotkał się ze śląskimi poetami: **Jakubem Pszoniakiem** i **Lucyną Skompską**.

1.2. Muzyka

W ramach Festiwalu Ars Cameralis 2021 odbyło się osiem koncertów. Tradycyjnie już muzyka artystów zaproszonych na Górny Śląsk była wyjątkowo zróżnicowana. W programie coś dla siebie znaleźli zarówno miłośnicy wysmakowanej elektroniki, jak i fani jazzu czy melancholijnych songów w towarzystwie fortepianu. Pierwszy koncert odbył się 5 listopada, kiedy Sceną w Malarni zawładnął **Æther CTRL**, pochodzący ze Śląska młody muzyk tworzący dźwiękowe pejzaże. Koncertowi towarzyszyły wizualizacje stworzone przez **Kubę Kalisza**. Warto podkreślić, że koncert został stworzony specjalnie na Festiwal Ars Cameralis. Tydzień później (13 listopada) wystąpiła **Discovery Zone**. To pseudonim pochodzącej ze Stanów Zjednoczonych JJ Weihl, interdyscyplinarnej artystki znanej chociażby z zespołu Fenster. Podczas Festiwalu Ars Cameralis zagrała materiał z płyty „*Remote Control*”, wzbogacając muzykę niesamowitymi wizualizacjami. **Lael Neale**, Amerykanka, która wystąpiła 16 listopada, to z kolei zupełnie inna wrażliwość muzyczna: pełna melancholii, nostalgii i delikatności. Dwa dni później Scenę w Malarni opanowały rockowe dźwięki i to w podwójnej dawce. 18 listopada wystąpiły bowiem aż dwie niemieckie grupy: **Warm Graves** i **Anika**, obie w swej twórczości odwołują się do klasycznych już nagrań rockowej psychodelii. **Clap Your Hands Say Yeah**, projekt Alexa Ounswortha, to

NIP 954 11 88 037

bodaj najślawniejszy artysta muzyczny, który w 2021 roku wystąpił na Festiwalu. 20 lat temu, jeszcze jako zespół, CYHSY zdobywało listy przebojów i najważniejsze festiwalowe sceny. Obecnie, jako solowy projekt, prezentuje zgoła inne podejście: arscameralisowy koncert, w którego centrum był tylko Ounsworth z pianinem, gitarą i harmonijką, zaprezentował zupełnie inną wrażliwość artysty. Na Festiwalu Ars Cameralis nie zabrakło także jazzu. Polski zespół **BLED**, założony przez młodych, ale już uznanych muzyków Emila Miszka i Sławka Koryznę, zaprezentował eksperymentalny free jazz, który korzystając z elektroniki i wpływów muzyki afrykańskiej, indyjskiej czy mongolskiej przeniósł festiwalową scenę w kosmos. Nie od parady ich debiutancka płyta ma tytuł „Roots & Futuristic Sci-Fi Sounds”. Ostatnim koncertem, który odbył się w ramach Festiwalu, był występ czeskiego artysty **Floexa**, uznanego dj'a i kompozytora muzyki filmowej. Na scenie towarzyszyła mu wokalistka Never Sol oraz... robot Josef, znany z kultowej gry przygodowej „Machinarium”.

1.3. Więcej światła!

Od kilku już lat w ramach Festiwalu Ars Cameralis odbywają się wydarzenia skupione wokół jednego hasła: Więcej światła! Projekt ten podejmuje wątki światła, cienia, ciemności i ich wpływu na życie codziennie człowieka. W 2021 roku głównym tematem projektu była ekologia światła, a dokładnie wszechobecny nadmiar sztucznego oświetlenia, które wręcz destrukcyjnie wpływa na życie i zdrowie człowieka, faunę i florę (naturalnie przystosowane do ciemnych nocy), a nawet obserwacje astronomiczne nieba. Podczas Festiwalu odbyły się warsztaty „Światłokopie” dla dorosłych (13 listopada) oraz „Malowanie światłem” dla dzieci (14 listopada), oba prowadzone przez **Kolektyw Good Night**. Z Kolektywem mieliśmy okazję spotkać się także podczas ich spotkania autorskiego, które odbyło się 14 listopada. W ramach projektu, na ul. Korfańtego w Katowicach zaprezentowana została również instalacja „Foton” autorstwa **Justyny Olszewskiej**. Instalacja przedstawiała model satelity Ajisai w rozmiarach rzeczywistych. Wyjątkowość satelity przejawia się w tym, że nie generuje własnego światła, a jedynie odbija padające promienie. Autorka instalacji spotkała się także z publicznością Festiwalu podczas wykładu o zanieczyszczeniu nieba sztucznym światłem (13 listopada). Instalacja prezentowana była w Katowicach niemal do końca Festiwalu. Warto także nadmienić, że po prezentacji w Katowicach instalacja była dostępna na żorskim rynku.

1.4. Sztuki wizualne

Podczas jubileuszowej, trzydziestej edycji Festiwalu Ars Cameralis odbyły się również dwie wystawy. Pierwszy wernisaż odbył się jeszcze w październiku, na kilka dni przed rozpoczęciem samego Festiwalu. W Pałacu Schoena – Muzeum w Sosnowcu odsłonięto monumentalny obraz **Poli Dwurnik** pt. „Papuga Félicité”. Jak pisała w krótkim tekście towarzyszącym obrazowi autorka: „Monumentalny obraz *Papuga Félicité* to wyobrażenie papugi z opowiadania Gustava Flauberta *Prostota serca* wydanego w 1877 roku jako pierwsza część *Trzech opowieści*. (...) W chwili śmierci główna bohaterka Félicité widzi nad sobą gigantyczną papugę, unoszącą się w powietrzu. Obraz ukazuje tę wizję, moment przejścia. Ogromna papuga otwiera wrota do zaświatów. Mała zielona Loulou, która znajduje się w centrum mikrokosmosu samotnego człowieka, staje się Wielką Kosmiczną Papugą – przybyszka z innego wymiaru; niepojętym bóstwem i przedziwnym obcym.” Wernisaż drugiej wystawy odbył się 12 listopada w Galerii ASP w Katowicach Rondo Sztuki. „Wszechświaty równoległe”, bo taki tytuł miała ekspozycja, to zbiorowa wystawa prezentująca prace zainspirowane twórczością Stanisława Lema. W wystawie udział wzięli polscy i francuscy artyści: **Captain Cavern, Olivia Clavel, Killoffer, René Laloux, Piotr Lutyński, François Morellet, Justyna Olszewska, OX, Jacques Pyon, Michał Smandek, Daniel Spoerri, Surfif, Szymon Szewczyk, Roland Topor.**

1.5. Film

Po roku przerwy, spowodowanej obostrzeniami pandemicznymi, do programu Festiwalu Ars Cameralis powróciły pokazy **BAFTA Shorts**. Pokazy krótkich metraży, nagrodzonych i nominowanych do nagród BAFTA, jak zawsze cieszyły się ogromną popularnością wśród odbiorców Festiwalu. W 2021 roku w programie znalazły się dwa filmowe wieczory. Podczas pierwszego pokazu, 15 listopada zaprezentowano filmy nominowane w 2020 roku, a wśród nich: *Kamali* (reż. Sasha Rainbow, 2018), *Azaar* (reż. Myriam Raja, 2019), *Grandad Was A Romantic* (reż. Maryam Mohajer, 2019), *In Her Boots* (reż. Kathrin Steinbacher, 2019), *The Magic Boat* (reż. Naaman Azhari, 2019), *The Trap* (reż. Lena Headey, 2019), *Goldfish* (reż. Hector Dockrill, 2020). Natomiast drugi pokaz odbył się tydzień później, 22 listopada, a festiwalowa publiczność mogła zobaczyć filmy nominowane w 2021 roku: *Eyelash* (reż. Jesse Lewis Reece, 2020), *Lizard* (reż. Akinola Davies, 2020), *Lucky Break* (reż. John Addis, 2020), *The Owl And The Pussycat* (reż. Mole Hill, 2020), *The Present* (reż. Farah Nabulsi, 2020), *The Song Of A Lost Boy* (reż. Daniel Quirke, 2020), *The Fire Next Time* (reż. Renaldho Pelle, 2021). Pokazy były organizowane we współpracy z British Council oraz BAFTA.

2. „WYSTAWA OLDSCHOOL DEMONS” WOJCIECHA KUCHARCZYKA

W lutym 2021 roku, po całkowitym lockdownie, Instytucja Kultury Ars Cameralis mogła na kilka tygodni otworzyć wystawę **Wojciecha Kucharczyka „Oldschool demons”**, która została zorganizowana przez Instytucję w ramach XXIX Festiwalu Ars Cameralis, jeszcze w 2020 roku. W czasie otwartej dla publiczności ekspozycji zorganizowano oprowadzania kuratorskie oraz autorskie. Wystawa została zakończona w dniu 14.02.2021.

3. OBCHODY ROCZNICY WYBUCHU POWSTAŃ ŚLĄSKICH

3.1. Wystawa mobilna „Ex Silesia Lux”

W 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis kontynuowała projekt „Ex Silesia Lux”, realizowany już od 2019 roku. Historyczna wystawa „Ex Silesia Lux” eksponowana jest w dwóch specjalnie zaaranżowanych kontenerach, dzięki czemu jest mobilna i może być prezentowana niemal wszędzie. Pierwszy z kontenerów został zaaranżowany na mikrokino – w jego wnętrzu mogą odbywać się projekcje dla maksymalnie 10 osób. Drugi z kontenerów to z kolei mała sala wystawiennicza: w bryłę kontenera zostały wbudowane lightboxy z powstańczymi grafikami i informacjami historycznymi oraz ekrany, na których pokazywana jest multimedialna prezentacja dotycząca Powstań Śląskich.

W 2021 roku wystawa prezentowana była w dwóch miejscach. Od początku maja do 4 lipca ekspozycja dostępna była do zwiedzania w Parku Śląskim w Chorzowie, natomiast od 8 lipca do 2 sierpnia na mysłowickim rynku.

Wystawa „Ex Silesia Lux” została zaprojektowana przy udziale śląskich artystów i architektów. Za projekt architektoniczny odpowiadało studio projektowe OVO Grąbczewscy Architekci, prezentacjami multimedialnymi zajęli się młodzi twórcy z kolektywu tajny_projekt, natomiast projekt typograficzny zaprojektowała Marta Gawin.

3.2. Oklejenie kolejki „ELKA” w Parku Śląskim w Chorzowie

W kwietniu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis zrealizowała projekt oklejenia wagonów kultowej kolejki „ELKA” w Parku Śląskim w Chorzowie oraz wyklejenia elementów związanych z Powstaniem Śląskimi na dwóch stacjach kolejki (przy Wesołym Miasteczku

oraz Stadionie Śląskim). Na stacjach kolejki znalazły się krótkie historyczne informacje, związane z Powstaniami Śląskimi. Z kolei gondole „ELKI” oklejone zostały w dwójnasób. Dwie gondole zostały oklejone złotą okleiną z charakterystycznym już czerwonym orłem oraz datami wybuchu powstań. Pozostałe były bardziej stonowane: okleina miała kolor biały.

3.3. Lot w 100-lecie Powstań Śląskich. In the Silesian Sky

W czerwcu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis przystąpiła do realizacji projektu „Lot w 100-lecie Powstań Śląskich. In The Silesian Sky”. Samo wydarzenie odbyło się 3 i 4 lipca 2021 na Polach Marsowych w Parku Śląskim. W sobotę, trzeciego lipca nastąpiło uroczyste otwarcie zawodów i zaprezentowano załogi balonowe, a następnie zawodnicy rozpoczęli przygotowania do pierwszego lotu. Po zakończeniu lotów zawodnicy wrócili na Pola Marsowe, gdzie po zmierzchu odbyła się Gala balonowa – widowiskowy pokaz balonów na ogrzane powietrze, na uwięzi. Drugi lot konkursowy odbył się wczesnym rankiem w niedzielę, 4 lipca. W konkursie wzięło udział 19 załóg balonowych z całej Polski. Po zakończeniu lotów konkursowych zebrała się komisja konkursowa pod przewodnictwem Mariana Mitki, dyrektora sportowego zawodów, która wyłoniła zwycięzców. Loty konkursowe i najważniejsze momenty wydarzenia komentowane były na żywo przez Cezarego Orzecha – dziennikarza radiowego oraz członka Komisji Balonowej Aeroklubu Polskiego oraz dr. Macieja Jędrzejko. Publiczność mogła podziwiać przygotowania i loty zarówno w Parku Śląskim, jak i online poprzez kanały Instytucji Kultury Ars Cameralis na portalach Facebook oraz YouTube.

3.4. „Obrazy zmieniającego się świata” w Parku Śląskim

W stulecie wydarzeń, dzięki którym Górny Śląsk powrócił do Polski, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Instytucja Kultury Ars Cameralis, Instytucja Filmowa Silesia Film oraz Park Śląski zaprosili publiczność do wyjątkowego namiotu sferycznego usytuowanego na Dużej Łące (nieopodal Hali Kapelusz) w Parku Śląskim. Przez cały lipiec, od wtorku do niedzieli, na odwiedzających czekały liczne atrakcje.

Wśród nich znalazły się pokazy filmów 360°, które przybliżyły sytuację polityczną i społeczną Górnego Śląska w okresie Powstań Śląskich oraz plebiscytu. Filmy zostały zrealizowane przez cenione studio filmowe Dynamo Group wg pomysłu Instytucji Kultury Ars Cameralis. Projekcje można było zobaczyć od wtorku do czwartku oraz w soboty. W piątki z kolei odbywały się występy muzyczne: wśród artystów, którzy zagraли w namiocie należy wymienić Jaromira (Polena Recordings), dj’a Mellow oraz Jazxing (Perły Bałtyku, Polena Recordings). Sobotnie wieczory przeznaczone były dla kinomaniaków. W ramach projektu zostały zaprezentowane następujące filmy: „W deszczowy dzień w Nowym Jorku” (reż. Woody Allen), „Na noże” (reż. Rian Johnson), „Tony Halik” (reż. Marcin Borchartt) oraz „Suspiria” (reż. Luca Guadagnino). Dla najmłodszych zarezerwowane były niedzielne popołudnia, a w programie znalazły się zajęcia edukacyjne, warsztaty oraz pokazy filmów animowanych.

3.5. Współpraca z Fundacją Kultura i Tradycje Górnicze

W marcu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis nawiązała niemal całoroczną współpracę z katowicką Fundacją Kultura i Tradycje Górnicze w zakresie przygotowania i realizacji koncertów oraz opraw muzycznych do uroczystości i wydarzeń organizowanych w ramach obchodów 100-lecia Powstań Śląskich. Do końca 2021 roku odbyło się 15 koncertów w Warszawie, Chorzowie, Kobiórze, Katowicach, Strzemieszycach i Świerklańcu.

3.6. Wykonanie repliki „Gwiazdy Górnośląskiej” i współorganizacja uroczystości jej wręczenia

W marcu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Śląskiego rozpoczęła pracę nad wykonaniem repliki „Gwiazdy Górnos Śląskiej”, czyli polskiego odznaczenia wojskowego dla powstańców śląskich ustanowionego w 1925 roku. Na odznakę składa się posrebrzana, ośmiokątna gwiazda z nałożoną na wierzch połączoną czteroramienną gwiazdą. Na gwiazdach umieszczony jest krzyż pokryty niebiesko-białą farbą, a na nim znajduje się posrebrzany orzeł śląski. Oprócz repliki orderu Instytucja Kultury Ars Cameralis wyprodukowała również ozdobne opakowanie.

Uroczyste wręczenie replik przez Marszałka Województwa Śląskiego Jakuba Chełstowskiego odbyło się 11 listopada 2021 roku podczas uroczystości, współorganizowanej przez Instytucję Kultury Ars Cameralis w Filharmonii Śląskiej.

3.7. Praca nad opracowaniem zarysu fabularnego opowieści obyczajowej dot. historii Górnego Śląska i mieszkańców regionu z czasów Powstań Śląskich

Od maja 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis wykonywała prace koncepcyjne dotyczące opracowania zarysu fabularnego opowieści obyczajowej, której akcja rozgrywa się na terenie Górnego Śląska w czasie Powstań Śląskich. Prace te zakończyły się zwołaniem posiedzenia komisji konkursowej, które odbyło się 28 grudnia 2021 roku. Komisja konkursowa w składzie Jan Kaczmarek, prof. Dariusz Pawelec, Anita Skwara, prof. Zygmunt Woźniczka, prof. Piotr Zawojski wybrała opowieść fabularną autorstwa Cezarego Harasimowicza. Opowieść została rekomendowana do dalszych projektów i działań realizowanych w związku z obchodami rocznicy wybuchów Powstań Śląskich oraz powrotu Górnego Śląska do Polski.

4. „ATLAS PAMIĘCI” – WYSTAWA Z OKAZJI 40-TEJ ROCZNICY POWSTANIA NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

„Solidarność” jest wyjątkowym fenomenem, który narodził się w zakładach wielkiego przemysłu: stoczniowego, górniczego, hutniczego i w bardzo szybkim czasie objął cały kraj. W ruch, dzięki któremu możliwe stało się przeobrażenie Polski i w gruncie rzeczy całego świata, zaangażowały się niemal wszystkie grupy społeczno-zawodowe. „Solidarność” stała się jednym z głównych czynników upadku komunizmu i zakończenia dwubiegunowego podziału świata.

W 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis kontynuowała projekt „Atlas pamięci”, poświęcony powstaniu NSZZ „Solidarność”. Wystawa odnosi się do czterech wyjątkowych momentów w historii związku – podpisania porozumień sierpniowych, które umożliwiły zarejestrowanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Każdemu z miast, w których owe porozumienia podpisano, poświęcony jest jeden, specjalnie przygotowany kontener wystawowy. Początki związku zaprezentowane zostały za pomocą dedykowanych instalacji multimedialnych (laser, instalacje dźwiękowe, hologram, fotografie czy animacje). Istotną rolę odgrywa aspekt architektoniczny wystawy – kontenery łączące bowiem pomost, dzięki któremu uzyskano dodatkową przestrzeń wystawienniczą.

W 2021 roku ukończono prezentacje multimedialne związane z ekspozycją, a także prowadzono dalsze prace remontowe w kontenerach: wykonanie okablowania zewnętrznego łączącego elementy wystawy, monitoring, zabezpieczenie zewnętrzne wystawy, wykonanie kasetonów informacyjnych. Na ten cel Instytucja Kultury Ars Cameralis pozyskała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Infrastruktura kultury”.

W okresie wakacyjnym wystawa „Atlas pamięci” prezentowana była w dwóch miejscach: od 1 do 26 lipca na Dużej Łące w Parku Śląskim oraz od 8 sierpnia do 30 września w Dąbrowie Górniczej na terenie Fabryki Pełnej Życia.

5. CARBON SILESIA FESTIVAL

Instytucja Kultury Ars Cameralis była zaangażowana we współorganizację nowego festiwalu muzycznego na Górnym Śląsku. Carbon Silesia Festival – bo o nim mowa – to wyjątkowe wydarzenie, które było dla publiczności swoistym wytchnieniem po miesiącach pandemii i stresu z nią związanego. Festiwal odbył się w dniach 3–4 września na terenie Sztolni Królowa Luiza w Zabrze. Przez dwa dni na trzech scenach zlokalizowanych na terenie Sztolni zagrało ponad 30 artystów (m.in. **Gorgon City, LTJ Bukem, Kamp, Gooral, Booka Shade, Alan Dixon, Catz`n Dogz, Kraak & Smaak, Technimatic, Third Son, Tiger & Woods**). Na uczestników czekały liczne niespodzianki (jak zwiedzanie muzeum), strefy food market i chill.

Głównym organizatorem Carbon Silesia Festival była spółka Go Fest, organizator znanego festiwalu Snow Fest (Szczyrk). Partnerem wydarzenia było Województwo Śląskie.

6. FESTIWAL VOICINGERS

W sierpniu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis współorganizowała żorski Festiwal Voicingers. Nadrzędnym celem wydarzenia jest budowa międzynarodowej platformy współpracy przedstawicieli branży muzycznej oraz wsparcie dla młodych artystów. JazzBus Showcase oraz organizowany co dwa lata, wspólnie ze słowacką wytwórnią Hevhetia, Międzynarodowy Konkurs Jazzowy Dla Muzyków Śpiewających ściąga do Żor artystów z całego świata.

Podczas Festiwalu muzycy nie tylko mają okazję zaprezentować się promotorom muzycznym, dziennikarzom i przedstawicielom wytwórni z kraju i zagranicy, ale także mogą rozwijać swoje umiejętności pod okiem doświadczonych muzyków. W ramach Festiwalu odbywają się bowiem Warsztaty Muzykującej Sceny Wokalnej oraz Warsztaty Jazzowej Interakcji Zespołowej i Form Otwartych. Uczestnicy warsztatów zgłębiają między innymi tajniki oddychania, artykulacji, improwizacji i interpretacji, a także zagadnienia rytmiczne i relaksacyjne. Umiejętności nabyte podczas warsztatów zostają następnie poddane próbie podczas nieodłącznych, festiwalowych jam sessions, gdy muzycy improwizują w towarzystwie swoich wykładowców. Festiwal odbył się w dniach 11–19 sierpnia w Żorach. Wystąpili m.in. **Voicingers All Stars** z gośćmi specjalnymi, **Przemek Kleczkowski, Ganna Gryniva, Edi Sanchez, Helin-Mari Arder, Parnas Brass Band, Manu Domergue, Ziółek Quartet, Andras Des Trio**.

7. PROMOCJA ŚLĄSKICH ARTYSTÓW ZA GRANICAMI KRAJU

W 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowała się również w promocję śląskiej kultury i artystów za granicą: podczas 17. CineFest Miskolc International Film Festivalu w węgierskim Miskolcu oraz Crossroads Festivalu we francuskim Roubaix.

7.1. 17. CineFest Miskolc International Film Festival

CineFest Miskolc International Film Festival to jeden z największych węgierskich festiwali filmowych, na który od lat przyjeżdżają uznani światowi reżyserzy, gwiazdy filmowe i zwykli kinomaniacy. W 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis miała okazję zaprezentować festiwalowym widzom dorobek kinematografii Górnego Śląska.

W ramach prezentacji opracowano program, na który złożyły się trzy bloki tematyczne. Pierwszym z nich była mini retrospektywa filmów **Lecha Majewskiego**, wybitnego i uznanego na całym świecie reżysera. W ramach retrospektywy pokazane zostały dwa filmy: „Wojaczek” oraz „Angelus”, odbyło się także spotkanie C&A z reżyserem. Drugi blok

poświęcony był **Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach**. W ramach bloku zaprezentowano następujące filmy krótkometrażowe studentów tej uczelni: „Mój kraj taki piękny” (reż. Grzegorz Paprycki), „Wyraj” (reż. Agnieszka Nowosielska), „Test” (reż. Bartosz Tobała), „Mały koniec świata” (reż. Karol Ulman) i „Seal Story” (reż. Bartłomiej Błaszczczyński). Trzeci blok przedstawiał filmy animowane dla najmłodszych widzów, wyprodukowane przez **Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej**: „Kruk” (reż. Stanisław Dülz), „Wakacyjne szlaki” (reż. Ryszard Lepióra), „Wiosenne porządki” (reż. Edward Wątor), „Reksio remontuje” (reż. Lechosław Marszałek), „Reksio pogromca” (reż. Marian Cholerek) oraz „Reksio detektyw” (reż. Marian Cholerek).

Prezentacja śląskiej twórczości filmowej była realizowana przez Instytucję Kultury Ars Cameralis we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, katowicką Szkołą Filmową im. Krzysztofa Kieślowskiego oraz bielskim Studiem Filmów Rysunkowych.

7.2. Crossroads Festival

Crossroads Festival powstał w 2016 roku w miejscowości Roubaix, aby promować muzykę regionu Hauts-de-France wśród profesjonalistów z innych regionów i krajów. Co roku około trzydziestu artystów z różnych regionów może zaprezentować swoją twórczość muzyczną w formacie showcase'u. Instytucja Kultury Ars Cameralis wzięła udział w tegorocznej – szóstej już – edycji Festiwalu. Do współpracy i prezentacji na Festiwalu zaproszono dwa rozpoznawalne już śląskie zespoły: **Szklane Oczy** oraz **Samuel Baron**. Młodzi twórcy mieli okazję zaprezentować swoją muzykę przed międzynarodową publicznością już pierwszego dnia Festiwalu. Uczestnictwo w wydarzeniu było możliwe dzięki zaangażowaniu Instytucji Kultury Ars Cameralis w Kulturatrium – projekt współpracy regionów partnerskich Trójkąta Weimarskiego: Województwa Śląskiego, Nadrenii Północnej-Westfalii oraz regionu Hauts-de-France.

8. ZADANIA DODATKOWE

8.1. Współpraca z magazynem „Dwa Kwadransy”

W 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis kontynuowała współpracę z miesięcznikiem „Dwa kwadransy”. Współpraca trwała od marca do maja, a w jej ramach na łamach miesięcznika ukazywały się materiały (tekst i fotografie) dotyczące działań Instytucji Kultury Ars Cameralis, związanych z obchodami stulecia Powstań Śląskich.

8.2. Współorganizacja „Jasnogórskiego Koncertu Pieśni Maryjnych”

W kwietniu 2021 roku Instytucja Kultury Ars Cameralis podpisała umowę z Telewizją Polsat na współorganizację „Jasnogórskiego Koncertu Pieśni Maryjnych”. Koncert pt. „Serdeczna Matko, opiekunko ludzi” został nagrany w klasztorze na Jasnej Górze. Wydarzenie zostało zorganizowane z okazji Święta Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, które obchodzone jest 3 maja. Podczas koncertu wystąpili **Stanisława Celińska, Andrzej Lampert, Krzysztof Cugowski, Arka Noego, Kapela Sebastiana Karpiela-Bułecki, Pectus, Eleni i Cleo**. Artystom towarzyszył **Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”**, a kierownikiem muzycznym projektu był **Marcin Pospieszalski**.

8.3. Współorganizacja obchodów 200-lecia edukacji w Żorach-Rogoźnej

Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowała się w obchody 200-lecia edukacji w Żorach-Rogoźnej, które odbyły się 4 września 2021 roku. Okrągła rocznica szkolnictwa w żorskiej dzielnicy była hucznie świętowana. Zorganizowano rodzinny piknik, w trakcie którego uczniowie ZSP nr 8 dali występy artystyczne. Ważnym punktem programu było także uroczyste otwarcie nowego budynku tamtejszej szkoły. Wydarzenie zostało połączone z

dzielnicowymi dożynkami, podczas których wystąpili: **Gang Marcela, Mariusz Kalaga** oraz kabaret **Księżę Lipin i przyjaciele**.

8.4. Współorganizacja wydarzenia „41. rocznica zawarcia czwartego Porozumienia Katowickiego” w Dąbrowie Górniczej

Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowała się w obchody 41. rocznicy zawarcia czwartego Porozumienia Katowickiego, które odbyły się 11 września 2021 roku w dąbrowskim Pałacu Kultury Zagłębia. Głównym organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Porozumienie Katowickie 1980 – Stowarzyszenie na rzecz pamięci. W uroczystościach wziął udział Prezydent RP Andrzej Duda.

8.5. Współorganizacja koncertu „Fundacja Polsat 25 lat. Jesteśmy dla dzieci” w Rybniku

Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowała się we współorganizację koncertu z okazji jubileuszu Fundacji Polsat, który odbył się w Rybniku w dniu 12 września. W koncercie tym udział wzięli m.in. **Cleo, Enej, Viki Gabor, Grubson, Dawid Kwiatkowski, Antek Smykiewicz, Natalia Nykiel, Sławomir, Michał Szpak** czy **Sound'n'Grace**.

8.6. Współorganizacja obchodów 41-ej rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” Regionalna Sekcja Kolejarzy w Katowicach

Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowała się w obchody 41. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” Regionalnej Sekcji Kolejarzy w Katowicach. Uroczystości odbyły się 24 września 2021 roku w Katowicach. Podczas wydarzenia nastąpiło przekazanie okolicznościowych medali.

8.7. Współpraca przy przygotowaniu widowiska „Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu. Opera Góralska w IV odsłonach”

Instytucja Kultury Ars Cameralis współpracowała przy przygotowaniu widowiska Franciszka Łojasa Kośli poświęconego Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, które odbyło się 3 października 2021 roku w Katowicach. Wydarzenie pt. „Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu. Opera Góralska w IV odsłonach” organizowane było w ramach obchodów Roku Górali w Województwie Śląskim. Reżyserem widowiska był **Józef Pitoń**, wystąpili m.in. **Stanisława Trebunia-Staszal, Dorota Majerczyk, Paulina Peciak, Stanisław Gaścienica-Wawrytko**.

8.8. Współorganizacja koncertu „Wielkie kolędowanie z Polsatem”

Instytucja Kultury Ars Cameralis współorganizowała koncert „Wielkie kolędowanie z Polsatem”, który odbył się w dniu 16 grudnia 2021 w Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach. Podczas koncertu najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki zaśpiewali: **Natalia Kukulska, Dawid Kwiatkowski, Viki Gabor, Igor Herbut, Roksana Węgiel, Golec uOrkiestra, Ania Rusowicz, Halina Mlynkova, Alicja Majewska i Włodzimierz Korcz**, a także **Krzysztof, Piotr i Chris Cugowscy**. Koncert został zarejestrowany przez Telewizję Polsat i odtworzony na antenie telewizji w Wigilię, 24 grudnia 2021 roku.

Marek Zieliński

Dyrektor Instytucji Kultury
Ars Cameralis Silesiae Superioris

INSTYTUCJA KULTURY
Ars Cameralis Silesiae Superioris
Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej
Ligonia 7, 40-036 Katowice
NIP 954 11 88 037